

Poniższy wybór literatury popularnonaukowej z zakresu fizyki jest niewątpliwie subiektywny, jednakże jego dokonaniu towarzyszyły istotne przesłanki. Po pierwsze, prawie wszystkie wymienione pozycje napisane zostały przez wybitnych naukowców o międzynarodowej renomie. Już samo to jest rękojmią, że autorzy ci wiedzą, o czym piszą – i nawet, jeśli z konieczności zmuszeni są przedstawiać naukowe wyniki w sposób mniej lub bardziej uproszczony, to robią to w taki sposób, by nie utracić przy tym sedna opisywanych zagadnień. Ponadto, niezależnie od odniesionych sukcesów naukowych, autorzy ci są w większości niezwykle ciekawymi osobistościami, i warto zapoznać się ze sposobem ich myślenia, spojrzeniem na świat, i przemyśleniami na tematy nie tylko naukowe.

Po drugie, w zamierzeniu wybór ten miał uwzględniać jak najszerszy zakres tematów i zagadnień fizycznych. W rzeczywistości nie jest to takie proste – wydaje się, że czytelników na co dzień nie zajmujących się nauką najbardziej fascynują pytania dotyczące Wszechświata, teorii względności, cząstek elementarnych itp. – i tak się chyba składa, że książek popularnonaukowych poświęconych tym tematom zostało napisanych najwięcej. Przewaga tych tematów jest zatem też jakoś widoczna na poniższej liście, aczkolwiek staraliśmy się ją zminimalizować.

Książki zostały także dobrane tak, by coś dla siebie znaleźli czytelnicy na różnym poziomie zaawansowania i znajomości aparatu matematycznego. Niektóre pozycje w zasadzie nie stawiają żadnych wymogów w tej kwestii i żadne „wzory” się w nich nie pojawiają. Inne pozycje w mniejszym lub większym stopniu z aparatu matematycznego korzystają.

Jeszcze innym istotnym czynnikiem była dostępność tych pozycji. Większość z nich jest obecnie w sprzedaży, co powinno być niewątpliwą zaletą. Natomiast te, które nie są w sprzedaży, już z samego tego powodu powinny tym bardziej motywować do lektury, i na pewno są godne poszukania ich w bibliotece, antykwariacie, itp.

Stephen Hawking, „Krótka historia czasu”

Światowy bestseller, którego napisanie istotnie przyczyniło się do nadania cierpiącemu na nieuleczalną chorobę autorowi – wybitnemu fizykowi – statusu naukowego celebryty. Lektura generalnie przystępna, ale wymaga skupienia.

Richard Feynman, „Pan raczy żartować, panie Feynman!”

Błyskotliwa autobiografia jednego z najwybitniejszych fizyków XX w., laureata nagrody Nobla, a przy tym fascynującego człowieka o rozległych zainteresowaniach.

Richard Feynman, „QED. Osobliwa teoria światła i materii”

Wstęp do kwantowej teorii światła i materii, napisany przez jej współtwórcę, laureata nagrody Nobla. Pozycja wysoce merytoryczna – lektura wymaga skupienia, a być może nawet pewnej determinacji by dotrzeć do ostatniej strony.

Richard Feynman, „Wykłady Feynmana z fizyka”

Seria wykładów napisana z myślą o studentach pierwszych lat studiów, która okazała się na tyle porywająca, że przekroczyła mury wydziałów fizyki. Przystępna dla osób z dobrą znajomością matematyki i fizyki na poziomie liceum, chcących poznać podstawy fizyki na poziomie głębszym niż tylko popularnonaukowy.

Roger Penrose, „Nowy umysł cesarza” oraz „Droga do rzeczywistości”

Przegląd wielu zagadnień z fizyki współczesnej i nie tylko, napisany przez wybitnego fizyka i kosmologa. Fascynujące lektury, choć nie tak krótkie i wymagające skupienia.

Murray Gell-Mann, „Kwark i jaguar”

O kwarkach, współczesnej fizyce, a także roli innych dziedzin nauki we współczesnym świecie opowiada laureat nagrody Nobla, którą otrzymał m.in. właśnie za sformułowanie teorii kwarków.

Kip Thorne, „Interstellar i nauka”

Fascynujące wyjaśnienie pojęć takich jak czarne dziury, tunele czasoprzestrzenne, kwantowa grawitacja, itp., pojawiających się na ekranie kinowego sukcesu z gatunku science-fiction, opisane przez wybitnego fizyka, a jednocześnie konsultanta naukowego tego filmu.

John Barrow, „Historia o niczym”

Opowieść o próżni i o tym jak ją rozumiano w różnych kulturach i na różnych etapach rozwoju nauki, pióra wybitnego kosmologa i popularyzatora nauki.

Andrzej K. Wróblewski, „Historia fizyki” oraz „200 uczonych w anegdocie”

Ciekawe, dowcipne i pouczające eseje dotyczące historii nauki oraz wybitnych postaci, które ją tworzyły, pióra wybitnego polskiego fizyka, a jednocześnie jednego z najlepszych znawców historii nauki.

Michał Heller, „Szczęście w przestrzeniach Banacha”

Fascynująca lektura na styku fizyki, kosmologii, filozofii, a także religii. Jedna z wielu popularnonaukowych książek wybitnego księdza-naukowca, zajmującego się także zawodowo wszystkimi tymi dziedzinami – godna polecenia tak samo, jak i wszystkie inne pozycje tego autora.

Michio Kaku, „Hiperprzestrzeń”

Przegląd najnowszych zagadnień z fizyki współczesnej dotyczących kosmologii, cząstek elementarnych, historii Wszechświata, itp., napisany przez znanego fizyka i popularyzatora nauki.

John Gribbin, „Kubity i kot Schroedingera”

Przegląd najnowszych zagadnień z fizyki współczesnej dotyczących mechaniki kwantowej, komputerów kwantowych, i być może nadchodzącej rewolucji technologicznej, pióra znanego fizyka i popularyzatora nauki.

Paul Tipler, Ralph Llewellyn, „Fizyka współczesna”

Wstęp do różnych zagadnień fizyki współczesnej na granicy podręcznika licealnego i uniwersyteckiego. Wymaga znajomości aparatu matematycznego na poziomie liceum, czasu oraz pewnej determinacji. Dla wszystkich zainteresowanych nauką na serio.

Marcin Popkiewicz, „Rewolucja energetyczna – ale po co?”

Znany analityk i popularyzator nauki w przystępny, ale nie zbanalizowany sposób opowiada o stanie naszej planety i dostępnych nam zasobach energetycznych, oraz o tym co nam grozi, jeśli nie zaczniemy się tym wszystkim naprawdę przejmować.

James D. Watson, „DNA. Tajemnica życia”

Odkrywca DNA i laureat nagrody Nobla opisuje współczesne zagadnienia dotyczące genetyki i pokrewnych dziedzin. Obecnie dziedziny te rozumiemy na poziomie molekularnym, na którym – choć może nie zawsze jest to wprost powiedziane – najbardziej adekwatnym opisem okazują się podstawowe prawa fizyki.